

MONETE SA ISKOPAVANJA NA DUKLJI 2005-2010

COINS FROM THE EXCAVATIONS AT DUKLJA 2005-2010

U periodu između 2005. i 2010. godine na lokalitetu Duklja su vršena istraživanja u organizaciji JU Muzeji i galerije Podgorice. Nova istraživanja se odnose na nedavno završena iskopavanja na dijelu objekta IX koji se nalazi na istoku od foruma, na udaljenosti od 7 metara neposredno sa sjevera uz Decumanus¹.

Istraživanja će se produžiti i u tekućoj, 2011. godini. Ovogodišnjim istraživanjima je obuhvaćen i numizmatički materijal, analizirane su odgovarajuće monete od kojih je 25 u solidnom stanju identifikovano i katalogizirano. Ostale monete su dosta istrošene od upotrebe ili su korodirane² tako da ne nemaju dovoljno podataka za preciznu identifikaciju.

Identifikacijom ovih moneta je utvrđeno da je najstarija bronzana moneta – As iskovan 87.g. u ime Domitijana. Na reversu ova moneta nosi legendu VIRTVTI AVGVSTI, i oznaku SC („Senatus Consulto). U imperijalnom periodu imperator je imao kontrolu nad kovanjem zlatnih i srebrnih moneta, a bronzane monete su bile kontrolisane od Senata i označavane slovima SC³. U izradi bronzanih moneta u Imperijalnom periodu pored asova najmanja bronzana moneta u opticaju su i sesterciji. Jedini sestercij otkriven u iskopavanjima 2005 – 2010 je moneta (br. 2). Isto tako jedina srebrna moneta iz Imperijalnog perioda je denar iskovan u čast Julie Maese, sestre Julija Domna i babe Elegabal Julea Maese⁴.

U toku II, a posebno u III vijeku postepeno se smanjuje čistoća srebra u denarima, što je dovelo do pada njihove vrijednosti. Monetarnom reformom koju je 215. godine sproveo imperator Karakala (211-217), uvedena je nova srebrna moneta antoninijan, nazvana po njegovom oficijelnom

In the period between 2005 and 2010 excavations were carried out at the Duklja site, organized by the JU Muzej i Galerija Podgorica. This new research is related to recent archaeological excavations carried out on the area of building No 9, which is situated at a distance of 7 meters from the eastern side of the forum, next to the Decumanus on the northern side¹.

The research continues in 2011 as well, and it includes the numismatic material. Around 70 coins have been analysed, and 25 of them were in good condition, so they have been identified and catalogued. The rest of the coins are either worn out from excessive usage or corroded², so they can't give us information for precise identification.

With the identification of these coins it has been approbated that a bronze coin is the oldest one - an As, minted in 87 AD in the name of Domitian. On the reverse of the coin the legend VIRTVTI AVGVSTI and the mark SC (Senatus Consulto) can be found. In the Roman imperial period, the emperor took control over the gold and silver coin production, while the Roman Senate was left being in charge only for the bronze issues, which now were being marked with the letters SC³. In the bronze coinage in the Imperial period besides Asses the smallest bronze nominalia, sestertii can be found. The only sestertius found in the excavations between 2005 and 2010 is coin No. 2. The only silver coin from the Imperial period is the denars minted in the honor of Julia Maesa, the sister of Julia Domna and grandmother of Elagabalus⁴.

In the course of 2nd century, and especially in the 3rd century, the purity of the silver in the denars gradually diminished; consequently it led to their devaluation. The monetary reform implemented by Emperor Caracalla in year 215 introduced a new silver coin – anto-

1 Baković, M., 2010, 69.

2 Monete sa poslednjih iskopavanja – 2010 nisu konzervirane, nakon što budu konzervirane veći broj moneta će pružiti preciznu identifikaciju.

3 Hadži-Maneva, M., 2008, 22.

4 Sear R.D., 1970, 206.

1 Bakovic, M., 2010, 67-68.

2 The coins from the latest excavations in 2010 haven't been conserved, and after their conservation more of them will be precisely identified.

3 Hadji-Maneva, M., 2008, 22

4 Sear R.D., 1970, 206.

imenu – Marko Aurelij Antoninij. U početku je antoninijan je težio 5,11 g. sadržavao 50% do 40 % srebra i imao vrijednost od dva denara, ali je ubrzo nakon uvođenja počeo da devalvira. Pri kraju vladavine Galijena (253-268) antoninijani su iskovan od bronzne sa tankom prevlakom od srebra, a pored toga bio je smanjen i njihov promjer⁵. Moneta br. 4 je antoninijan i pripada Filipu I (244-249), sa antolopom na reversu i prilično je rijetka moneta. Moneta br. 5 je isto tako antoninijan ali iskovan malo kasnije u vrijeme Takita (275-276).

Jedna od najtemeljnijih monetarnih reformi u historiji bila je sprovedena od strane Dioklecijana (284-305) od oko 286.g. do oko 296.g. Reformom je bila korigovana težina aureusa, a bili su uvedeni srebrni argentij i folis ili numus, bronzana moneta sa srebrnom navlakom⁶. Srebrna prevlaka je bila toliko tanka da se tokom vremena potpuno gubi tako da se danas od ovih numusa nalazi samo bronzano jezgro. Rijetki su primjeri da je sačuvana srebrna navlaka. Moneta br. 17 je jedan od rijetkih primjera bronzanog numusa sa očuvanom srebrnom navlakom.

Dioklecijanova reforma je prva od monetarnih reformi u kasno rimskom periodu. 309. godine Konstantin I (306-337) je sproveo monetarnu reformu kojom je bila uvedena nova zlatna nominala – solid i njegova frakcija semis. Oko 324. godine su bile uvedene dvije nove srebrne novčane jedinice – miliarens i silikva⁷ (br. 8). Nazivi bronzanih moneta koje su bile u opticaju u ovom periodu nisu sa sigurnošću utvrđeni. Pretpostavlja se da su se bronzani numusi uvedeni od Konstantina I, 317-318 god. zvali centenionali (br. 9-12). Sa reformom Konstantija II i Konstansa 348.god. oni su bili demonetizirani, a uvedeni su numusi sa većom težinom (br. 16-21), što je rezultiralo smanjenjem količine moneta u trenutnom opticaju. Moguće je da su ovi numusi imali naziv maiorina. Ova reforma se pokazala kao nestabilna i kratkotrajna tako da je 360. god. Julijan sproveo reformu bronzanog kovanja, pri čemu su bile uvedene dvije nove nominalije - bilonov numus sa težinom od

antoninianus, named after his official name - Marcus Aurelius Antoninus. In the beginning, the antoninianus weighed 5,11 g, it had 50% to 40% silver and its value was two denars; however, soon after its introduction, it started to be debased. At the end of the rule of Gallienus, the antoniniani were made of bronze with a very thin silver coating, and their diameter was also decreased.⁵ Coin No. mo4 is an antoninianus, and it belongs to Phillip I, it has an antelope on the reverse, and it is rare. Coin No. 5 is also an antoninianus but it is minted in the time of Tacitus.

One of the most fundamental monetary reforms in the history was implemented by the emperor Diocletian (284-305) from around 286 to around 296. The reforms corrected the weight of the aureus, and argenteus, a new silver coin was introduced, as well as a follis or nummus, a bronze coin with a silver coating⁶.

The silver coating is so thin that during time it is lost, so that is why we only find the bronze core of these coins. Examples with a well kept silver coating are very rare. Coin No. 17 is one of the rare examples of a bronze numus with a well kept silver coating.

Diocletian's monetary reform is the first of the monetary reforms in the late Roman period. In 309, Constantine I implemented a monetary reform again, introducing a new gold denomination, the solidus, and its fraction semissis. Around 324, two new silver monetary units - miliarens and siliqua (No. 8) were added to the existing monetary system⁷. The name of the bronze coins that circulated in this period has not been determined with certainty. It is assumed that the bronze nummi introduced by Constantine I in year 317-318 were called centenionals (No. 9-12). With the reform of Constantius and Constans in year 348 they were demonetized, and nummi with bigger weight were introduced (No. 16-21), which resulted in decrease of coins in circulation. It is possible that these nummi were called maiorina. This reform was an instable and short-term one and around year 360, Julian conducted a reform of the bronze coinage, introducing two new nominal, a billon nummus with a weight of around 8,25 g. and a bronze nummus with a weight of around 2,95 g⁸ (No. 22).

5 Hadži-Maneva M., Roman coinage (III-IV Century), Coins from the collection of Ohridska Banka, Skopje 2006, 111.

6 Hadži-Maneva M., 2008,23.

7 Ibid,23.

5 Hadži-Maneva, M., Roman coinage (III-V Century), Coins from the collection of Ohridska Banka, Skopje 2006, 111.

6 Hadji-Maneva, M., 2008, 23

7 Ibid, 23

8 Hadži-Maneva, M., Roman coinage (III-V Century), Coins from the collection of Ohridska Banka, Skopje 2006, 113

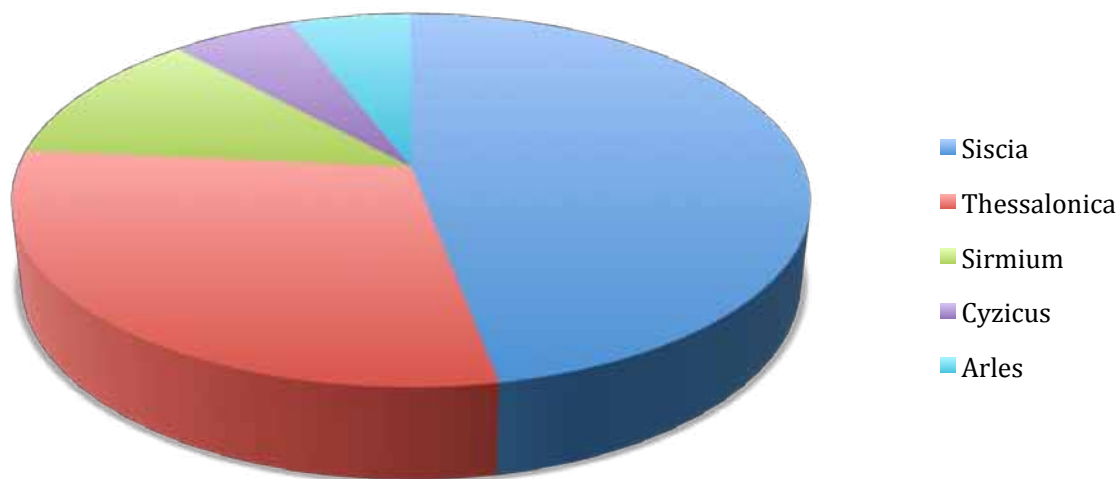
oko 8,25 gr. i bronzani numus sa težinom od oko 2,96 gr.⁸ (br. 22).

Pri kraju III vijeka na dijelu reversne strane moneta započinje obilježavanje imena kovnice i radionice (oficina) u kojoj je iskovana. Na ovaj način je bila uvećana kontrola nad monetarnim vlastima, a bili su kontrolisani i sami kovači moneta.⁹ U periodu između III i V vijeka bio je aktivan veći broj kovnica, među kojima i: Londinium, Lugdunum, Treveri, Arl, Ambijanum, Trier, Lion, Rim, Ostija, Tikinum, Akvileja, Kartagina, Siskija, Sirmium, Serdika, Tesalonika, Konstantinopolj, Herakleja, Kizik, Nikomedija, Antiohija, Aleksandrija i dr. Neke su bile operativne u toku cijelog perioda a neke samo povremeno, u zavisnosti od vojne, ekonomske i političke situacije.¹⁰

At the end of 3rd century, the name of the mint workshop (officina) was being designated in the exergue on the reverse of the coins. In this way, the control of the work of the minting authorities was increased, and the ones who minted the coins were also controlled.⁹ In the period between 3rd and 5th centuries a number of mints were active, such as the ones in: Londinium, Lugidunum, Treveri, Arelatium, Ambianum, Trier, Lion, Rome, Ostia, Ticinum, Aquileia, Carthage, Siscia, Sirmium, Serdica, Thessalonica, Constatiniple, Heraclea, Cizicus, Nicomedia, Antioch, Alexandria, etc. Some of them were operational throughout the whole period, while some of them were only working from time to time depending on the military, economic and political situation in the region.¹⁰

Najzastupljenije kovnice među monetama pronađenim prilikom poslednjih iskopavanja na Duklji iz kasno rimskog perioda su Siskija, Tesalonika i Sirmium¹¹ što je i logično ako se uzme u obziru njihova geografska blizina sa Docleom. Najzastupljenija je Siskija sa 49 %, Tesalonika sa 29,4 % i Sirmium sa 11,7 %. Sa po jednim primjerkom zastupljeni su i Kizik – Turska i Arl – Francuska.

The coins that have been discovered most frequently with the latest excavations at Doclea, are minted in Siscia, Thessalonica and Sirmium I, which is logical if their geographical position regarding Doclea is taken into consideration. Siscia is the most frequent one with 49.05%, Thessalonica with 29.4% and Sirmium with 11.7%. Single finds from Cyzicus in Turkey and Arles - France are also found.

8 Hadži-Maneva M., Roman coinage (III-IV Century), Coins from the collection of Ohridska Banka, Skopje 2006, 113.

9 Hadži-Maneva M., Skopje 2008, 22.

10 Hadži-Maneva M., Roman coinage (III-IV Century), Coins from the collection of Ohridska Banka, Skopje 2006, 113.

11 Siskija-Sisak, Hrvatska, zatvorena 378.g.; Tesalonika-Grčka, zatvorena za vrijeme Lea I; Sirmijum-Sremska Mitrovica, Srbija operativna u 320-6, 351-64, 379 i 393-5 g.; Sear R.D., 1970, 49.

9 Hadži-Maneva, M., Skopje 2008, 22

10 Hadži-Maneva, M., Roman coinage (III-V Century), Coins from the collection of Ohridska Banka, Skopje 2006, 113.

Grad Doclea se prvi put u literaturi pominje kod Plinija Starijeg koji kaže da je u ratu Augusta sa Ilirima 35.godine, porobljen i prisiljen da plaća porez. Doclea produžava da se razvija i postoje dokazi o značajnom razvoju krajem I i početkom II vijeka n.e. Grad je stradao u zemljotresu 518. godine koji je izazvao velika oštećenja a nakon toga i prilikom najezde Avara koji su izazvli još jedan talas razaranja.¹² Skromni katalog napravljen identifikacijom moneta otkrivenih prilikom iskopavanja 2005-2010 god. je još jedno svjedočanstvo o životu Doclee tokom Imperijalnog i Kasno Rimskog perioda.

The town Doclea is first mentioned in literature by Pliny the Elder in relation to Augustus' Illyrian Wars in 35 BC, when they were conquered and made to pay tribute. The Roman town of Doclea continued to develop, and there is evidence of significant growth at the end of the I and beginning of the II centuries AD. The city suffered a great earthquake in AD 518, which must have caused considerable damage, and not long after this the Avars led another wave of destruction.¹¹ The modest catalogue made with the coin identification discovered during the excavations from 2005 to 2010 is just another testimony regarding life in Doclea during the Imperial and Late Roman Period.

SKRAĆENICE U KATALOGU

AB – avers
 AE – bakar, bronza ili orikalkum
 AR – srebro
 g. – gram
 d. – desno
 l. – lijevo
 mm. – milimetri
 Rev. – revers
 RIC - Roman Imperial Coinage
 I.B.- inventarni broj

ABBREVIATIONS IN THE CATALOGUE

Obv. – obverse
 AE - copper, bronze or orichalcum
 AR – silver
 g. - grannes
 r. – right
 l. – left
 mm. – millimetres
 ca. – around
 Rev. – reverse
 RIC – Roman Imperial Coinage
 I.N. – inventory number

¹² Pett L., 2010,12-14.

¹¹ Pett, L., 2010, 12-14.

Domitijan (81-96)

1. As, Rim, 87
 Av. IMP CAES [DOMIT A]VG GERM COS
 XIII CENS PER PP
 Bista Domitijana sa lovorovim vijencem na desno, sa egidom.
 Rev. VIRTVTI AVGVSTI S C
 Virtus stoji na desno, drži koplje i parazonium.
 AE; 11,3r.; 29 mm.; 6
 RIC II, 351;
 I.B. 71/09

Hadrijan (117-138)

2. Sestercij, Rim, 118
 Av. IMP CAESAR TRAIANVS HA[DRIANVS AVG]
 Hadrijanova bista sa lovorovim vijencem na desno, sa draperijom na lijevom. ramenu.
 Rev. [ANONA] AVG
 Anona stoji na lijevo, drži listove kukuruza i kornukupiju, do njenih stopala je modius i listovi kukuruza; lijevo od nje je prora od broda
 AE; 24,6 r.; 34,5 mm.; 6
 RIC II, 548;
 I.B. 042/05

Julija Maesa (Sestra Julija Domna i baba Elegabala)

3. Denar, Rim, 218-222
 Av. IVLIA MAESA AVG
 Bista Julije Maese na desno sa draperijom
 Rev. SAECVLI FEL[IC]ITAS
 Felicitas stoji na lijevo, drži dugi kaudukej i prinosi žrtvu iznad oltara, u polju lijevo zvijezda.
 AE; 3,0 r.; 18,6 mm.; à
 RIC IV 272
 I.N.. 32/09

Filip I (244-249)

4. Antoninijan, Rim, 247
 Av. [IMP PHILIPPVS] AVG
 Bista sa radijalnom krunom nadesno.
 Rev. SAECVLARES AVGG
 Antilopa u hodu na d., u otseku. [VI].
 AE; 2,5 r.; 21,5 mm.; 1
 RIC IV 22
 I.N.. 495/10

Takit (275-276)

5. Antoninijan, 275-276
 Av. IMP CM CL TACITVS AVG
 Bista sa radijalnom krunom na desno.
 Rev. AEQVITAS AVG
 Aekvitas stoji na l. drži vagu i kornukupiju
 AE; 3,9 r.; 23,3 mm.; à
 I.B. 166/10

Likinij I (308-324)

6. Numus, Tasalonika, 313
 Av. IMP LIC LICINIVS PF AVG
 Glava sa lovorovim vijencem na desno.
 Rev. IOVI CONSERVATORIAVG NN
 Jupiter stoji frontalno sa glavom na l., hlamida visi sa l. ramena, u d. ruci drži Viktoriju na globusu a sa lijevom se podupire na skiptar; orao sa vijencem do stopalal. U otsečku . TS-G.
 AE; 2,7r.; 22,1mm.;6
 RIC VI 59
 I.B. 037/05

7. Numus,, Siskija, 319-320

Av. IMP LICI-NIVS AVG
 Glava sa lovorovim vijencem na desno.
 Rev. VICT•LAETAE PRINC PERP
 Dvije Viktorije stoje jedna naspram druge, zajedno drže štit sa inskripcijom VOT/PR iznad oltara; U otsečku FSIS•.
 AE; 2,8 r.; 19 mm.; à
 RIC VII 103
 I.B. 31/09

Konstantin I (307-337)

8. Silikva Sirmium, 320-324
 Av. CONSTANTINVS MAX AVG
 Golobrada glava na desno.
 Rev. CRISPVS ET CONSTANTINVS CC
 Golobrade biste, jedna naspram druge. U otsečku SIRM .
 AR; 4,4 r.; 23,1mm.;6
 RIC VII 14
 I.B. 18/05

9. Numus, Sirmium, 324-325

Av. CONSTAN-TINVS AVG
 Glava sa lovorovim vijencem na desno.
 Rev. SARMATIA-DEVICTA
 Biktorija u hodu na desno drži trofej I granu Palme., gura zarobljenika na zemlju na desno.
 U otsečku SIRM.
 AE; 3,0 r.; 19,5mm.;6
 RIC VII 48
 I.B. 481/10

10. Numus, siskija, 324-325

Av. CONSTAN-TINVS AVG
 Glava sa lovorovim vijencem na desno.
 Rev. PROVIDEN-TIAE AVGG
 Porta vojnog logora sa dvije kule, bez vrata, gore zvijezda. Različiti broj redova kamenja. U otsečku •[]SIS•.
 AE; 3,1 r.; 19,1 mm.; 6
 RIC VII 200
 I.B. 482/10

11. Numus, Tesalonika, 326-328

Av. [CONSTA]-TINVS AVG
 Glava sa lovorovim vijencem na desno.
 Rev. PROVIDEN-[TIAE AVGG]
 Porta vojnog logora sa dvije kule, bez vrata, gore zvijezda; Različiti broj redova kamenja. U otsečku •SMTS[] .
 AE; 2,1 r.; 19,6 mm.; à
 RIC VII 153
 I.B. 099/05

12. Numus, 330-333

Av. [CON]STANTI-[NVS] MAX AVG
 Bista sa dijademom, ogrtačen i oklopom.
 Rev. GLORI[A EXERC-ITVS]
 Dva vojnika sa šlemovima, stoje okrenuti jedan prema drugom u rukama sa spoljne strane drže koplja, a ruke sa unutrašnje strane su im na štitu koji se podupire na zemlji; između njih su dva vojna znaka.
 AE; 2,1 r.; 17 mm.; à
 I.B. 010/05

Komemorativno kovanje iz vremena Konstantina I
 Urbs Roma, tip

13. Numus, 334-337

Av. VRBS [ROMA]
 Bista sa šlemom i imperijalnim ogrtačem na lijevo.
 Rev. Bez legende
 Vučica okrenuta na lijevo doji blizance; gore dvije zvijezde
 AE; 1,9 g; 17,8 mm; à
 I.B. 43/09

Komemorativno kovanje nakon smrti Konstantina I

14. Numus, 337-340
 Av. [DN CONSTANTI-NVS PT AVG]
 Glava pokrivena sa velom, nadesno.
 Rev. [VN MR]
 Imperator sa velom na desno u kvadrigu; ruka gospodnja se spušta prema njemu.
 AE; 1,1 r.; 15,2 mm.; à
 I.B. 146/10

IMPERIAL COINS

Domitian (AD 81-96)

1. As, Rome, AD 87

Obv. IMP CAES [DOMIT A]VG GERM COS XIII CENS PER PP

Laureate bust of Domitian r., with aegis.

Rev. VIRTVTI AVGVSTI S C

Virtus standing r., holding spear and parazonium.

AE; 11,3g; 29 mm; 6

RIC II, 351;

I.N. 71/09

Hadrian (AD 117-138)

2. Sestertius, Rome, AD 118

Obv. IMP CAESAR TRAIANVS HA[DRIANVS AVG]

Laureate bust of Hadrian r., with drapery on l. shoulder.

Rev. [ANONA] AVG

Anona standing l. holding corn-ears and cornucopiae; at her feet, l. modius and corn-ears; to her r., prow of ship.

AE; 24,6g; 34,5mm; 6

RIC II, 548;

I.N. 042/05

Julia Maesa (The sister of Julia Domna and grandmother of Elagabalus)

3. Denarius, Rome, AD 218-222

Obv. IVLIA MAESA AVG

Draped bust of Julia Maesa r.

Rev. SAECVLI FEL[IC]ITAS

Felicitas stg. l., holding long caduceus and sacrificing over lighted altar; in field l., star.

AE; 3,0 g; 18,6 mm; à

RIC IV 272

I.N. 32/09

Philip I (244-249)

4. Antoninianus, Rome, AD 247

Obv. [IMP PHILIPPVS] AVG

Radiate bust r.

Rev. [SAECVLARES AVGG]

Antelope walking r., [VI] in exergue.

AE; 2,5 g; 21,5 mm; 1

RIC IV 22

I.N. 495/10

Tacitus (275-276)

5. Antoninianus, 275-276

Obv. IMP CM CL TACITVS AVG

Radiate bust r.

Rev. AEQVITAS AVG

Aequites stg. l., holding scales and cornucopiae.

AE; 3,9 g; 23,3 mm; à

I.N. 166/10

LATE ROMAN COINS

Licinius I (308-324)

6. Nummus, Thessalonica, 313

Obv. IMP LIC LICINIVS PF AVG

Laureate head r.

Rev. IOVI CONSERVATORI AVG NN

Jupiter stg. facing, head l., chlamys hanging from l. shoulder, r. holding Victory on globe, l. leaning on scepter; eagle with wreath in beak at feet to l. •TS•Γ• in the exergue.

AE; 2,7g; 22,1 mm; 6

RIC VI 59

I.N. 037/05

7. Nummus, Siscia, 319-320

Obv. IMP LICINIUS AVG

Laureate head r.

Rev. VICT•LAETAE PRINC PERP

Two Victories stg. facing one another, together holding shield inscribed VOT/PR on altar; TSIS• in the exergue.

AE; 2,8g; 19,1mm; à

RIC VII 103

I.N. 31/09

Constantine I (307-337)

8. Siliqua, Sirmium, 320-324

Obv. CONSTANTINVS MAX AVG

Head bare r.

Rev. CRISPVS ET CONSTANTINVS CC

Busts bare-headed, facing one another. SIRM in the exergue.

AR; 4,4g; 23,1 mm; 6

RIC VII 14

I.N. 18/05

9. Nummus, Sirmium, 324-325

Obv. CONSTAN-TINVS AVG

Laureate head r.

Rev. SARMATIA-DEVICTA

Victory advancing r., holding trophy, palm-branch, spurring captive std. on ground to r. SIRM in the exergue.

AE; 3,0g; 19,5 mm; 6

RIC VII 48

I.N. 481/10

10. Nummus, Siscia, 324-325

Obv. CONSTAN-TINVS AVG

Laureate head r.

Rev. PROVIDEN-TIAE AVGG

Camp gate two turrets, no dors, star above; varying number of stone layers. •[]SIS• in the exergue.

AE; 3,1 g; 19,1 mm; 6

RIC VII 200

I.N. 482/10

11. Nummus, Thessalonica, 326-328

Obv. [CONSTA]-TINVS AVG

Laureate head r.

Rev. PROVIDEN-[TIAE AVGG]

Camp gate two turrets, no dors, star above; varying number of stone layers. In fld r. •SMTS[] in the exergue.

AE; 2,1g; 19,6mm; à

RIC VII 153

I.N. 099/05

12. Nummus, 330-333

Obv. [CON]STANTI-[NVS] MAX AVG

Diademed, draped, cuirassed bust.

Rev. GLORI[A EXERC-ITVS]

Two soldiers, helmeted, standing facing each other, reversed spear in outer hand, inner hand on shield resting on ground; between them two standards.

AE; 2,1g; 17 mm; à

I.N. 010/05

Commemorative Issues in the Period of Constantine I
Vrbs Roma

13. Nummus, 334-337

Obv. VRBS [ROMA]

Helmet bust, wearing imperial cloak, to l.

Rev. No legend

She-wolf standing l. suckling twins; above two stars.

AE; 1,9 g; 17,8 mm; à

I.N. 43/09

Konstantin II (337-340)

Kajsar (317-337)

15. Numus, Siskija, 318-319

Av. [CONSTANTINVS]S IVN NOB CAES

Bista sa lovorovim vijencem, ogrtač i oklop, sa pogledom od pozadi.

Rev. VICTORIAE LAE TAE PRINC PERP

Dvije Viktorije stoje jedna naspram druge, zajedno Две Виктории стојат една наспроти друга, заедно држе штит sa inskripcijom VOT/PR iznad oltara; U otsečku ASIS.

AE; 2,9 g; 19,3 mm; 7

RIC VII 58

I.B. 28/10

Konstantij II (337-361)

Kajsar (324-337)

16. Numus, Tesalonika, 330-333

Av. FL IVL CONSTANTIVS NOB C

Bista sa lovorovim vijencem na desno.

Rev. GLOR-IA EXERC-ITVS

Dva vojnika sa šlemovima, stoje okrenuti jedan prema drugom, u rukama sa spoljne strane drže okrenuta koplja, a ruke sa unutrašnje strane su im na štitu koji se podupire na zemlju, između njih dva vojna znaka. U otsečku SMTSI.

AE; 2,2 g; 17,1 mm; 6

RIC VII 186

I.B. 483/10

17. Numus, Siskija, 350

Av. DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Bista sa dijademom, ogrtač i oklop na desno.

Rev. HOC SIG-NO VICT[OR ERIS]

Imperator sa dijademom u vojnoj uniformi, stoji frontalno sa glavom okrenutom na lijevo, drži vojni znak sa hristogramom na zastavi i koplju. Viktorija koja ga kruniše sa vijencem drži granu palme. U otsečku ASIS[*].

AE; 4,5 g; 23,3 mm; 6

RIC VIII 282

I.B. 69/09

18. Numus, Siskija, 350

Av. [DN CONSTAN]-TIVS PF AVG

Bista sa dijademom, ogrtačem i oklopom, na desno iza biste slovo A, ispred biste zvijezda.

Rev. CONCORDIA MILITVM

Imperator sa dijademom u vojnoj uniformi stoji frontalno sa glavom okrenutom na lijevo; iznad njega zvijezda. U dvije ruke drži vojni znak sa hristogramom na zastavi. Slovo A u polju lijevo. U otsečku ASIS.

AE; 4,7 g; 22,9 mm; à

RIC VIII 284

I.B. 484/10

19. Numus, Siskija, 350

Av. DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Bista sa dijademom, ogrtačem i oklopom, na desno. Iza biste slovo A.

Rev. CONCORDIA-MILITVM

Imperator sa dijademom u vojnoj uniformi stoji frontalno sa glavom na lijevo, iznad njega zvijezda. U obje ruke drži vojni znak sa hristogramom na zastavi. U polju lijevo III. U otsečku [A]SIS .

AE; 5,1 g; 23,7 mm; à

RIC VIII 301

I.B. 68/09

20. Numus, Kizik, 351-354

Av. [DN CONSTAN-TI]VS PF AVG

Bista sa dijademom, ogrtačem i oklopom, na desno.

Rev. [FEL TEMP RE-PARATIO]

Vojnik sa oklopom okrenut na lijevo drži štiti na lijevoj ruci I probada palog konjanika, dolje desno štiti. Konjanik okrenut prema licu vojnika I podiže desnu ruku. U otsečku SMKTI.

AE; 2,0 g; 15,3 mm; à

RIC VIII 104

I.B. 535/10

21. Numus, Tesalonika, 355-361

Av. DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Bista sa dijademom, ogrtačem i oklopom, na desno.

Rev. SPES [REI]-PVBLICE

Imperator sa šlemom u vojnoj uniformi stoji i drži globus i koplje. U otsečku SMTS[A].

AE; 1,4 g; 17,2 mm.; 0

RIC VIII 213

I.B. 340/10

Julijan II (360-363)

22. Numus, Arles, 360-363

Av. DN FL CL IVL-IANVS PF AVG

Bista sa dijademom, ogrtačem i oklopom, na desno.

Rev. SECVRITAS REI PVB

Bik stoji na desno, iznad njega dvije zvijezde. U polju desno orao. Orao stoji na desno na vijencu sa glavom u lijevo drugi vijenac drži u kljunu. U otsečku PCONST.

AE; 8,0 g; 27,8 mm.; 0

RIC VIII 321

I.B. 82/09

Valentinijan I (364-375)

23. Numus, Siskija, 367-375

Av. [DN VALENTIN-AN]VS PF AVG

Bista sa dijademom, ogrtačem i oklopom, na desno.

Rev. SECVRITAS-REIPVBLCAE

Viktorija u hodu na lijevo drži vijenac i granu palme. U polju lijevo zvijezda iznad P, u polju desno M; U otsečku [Δ]SIS[C].

AE; 2,4 g; 18,3 mm.; 7

RIC IX 15a

I.B. 29/10

Gratijan (367-383)

24. Numus, Siskija, 378-383

Av. DN GRATIA-NVS RF AVG

Bista sa dijademom, ogrtačem i oklopom, na desno.

Rev. REPARATIO-REIPVB

Imperator stoji frontalno sa glavom na lijevo sa desnom rukom podiže ženu koja kleči I drži Viktoriju na globusu u lijevoj ruci. U otsečku ASIS[C].

AE; 5,1 g; 23,4 mm; 7

RIC IX 26a

I.B. 18/SN/09

25. Numus, Tesalonika, 378-383

Av. DN GRATIA-[NVS] PF AVG

Bista sa dijademom, ogrtačem i oklopom, na desno.

Rev. REPARATIO-[REIPVB]

Imperator stoji frontalno sa glavom na lijevo sa desnom rukom podiže ženu koja kleči I drži Viktoriju na globusu u lijevoj ruci. U polju lijevo A. U otsečku SMTE[S].

AE; 4,3 g; 22,3 mm.; 6

RIC IX 37a

I.B. 67/09

Commemorative Coins struck after the death of Constantine I

14. Nummus, 337-340

Obv.[DN CONSTANTI-NVS PT AVG]

Veiled, head r.

Rev. [VN MR]

Emperor, veiled, to r. in quadriga; the hand of God reaches down to him.

AE; 1,1 g; 15,2 mm; à

I.N. 146/10

Constantine II (337-340)

Caesar (317-337)

15. Nummus, Siscia, 318-319

Obv.. [CONSTANTINVS]S IVN NOB CAES

Laurate, draped and cuirassed bust r., seen from back

Rev.VICTORIAE LAE TAE PRINC PERP

Two Victories stg. facing one another, together holding shield inscribed VOT/PR on alther; ASIS in the exergue.

AE; 2,9 g 19,3 mm; 7

RIC VII 58

I.N. 28/10

Constantius II (337-361)

Caesar (324-337)

16. Nummus, Thessalonica, 330-333

Obv.FL IVL CONSTANTIVS NOB C

Laurate, draped and cuirassed bust r.

Rev.GLOR-IA EXERC-ITVS

Two soldiers, helmeted, stg. looking at one another, reversed spear in outer hand, inner hand on shield resting on ground; between them, two standards. SMTS in the exergue.

AE; 2,2g; 17,1 mm; 6

RIC VII 186

I.N. 483/10

17. Nummus, Siscia, 350

Obv.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Diademed, draped and cuirassed bust r.

Rev. HOC SIG-NO VICT[OR ERIS]

Emperor, diad.and in military dress stg. facing, head turned l., holding standard with Chi-Rho on the banner, and spear. To the r. stands Victory, crowning him with a wreath and holding a palm-branch. •ASIS[*] in the exergue.

AE; 4,5g; 23,3 mm; 6

RIC VIII 282

I.N. 69/09

18. Nummus, Siscia, 350

Obv. [DN CONSTAN]-TIVS PF AVG

Diademed, draped and cuirassed bust r. A behind bust, star in front.

Rev. CONCORDIA MILITVM

Emperor diad. and in military dress stg. facing, head l.; above him star. In each hand he holds a standard with Chi-Rho on the banner. A in the field l. •ASIS• in the exergue.

AE; 4,7g; 22,9 mm; à

RIC VIII 284

I.N. 484/10

19. Nummus, Siscia, 350

Obv..DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Diademed, draped and cuirassed bust r., letter A behind bust.

Rev.CONCORDIA-MILITVM

Emperor diad. and in military dress stg. facing head l., above him star. In each hand he holds a standard with Chi-Rho on the banner; III in the field l; [A]SIS in the exergue.

AE; 5,1g; 23,7 mm; à

RIC VIII 301

I.N. 68/09

20. Nummus, Cyzicus, 351-354

Obv.[DN CONSTAN-TI]VS PF AVG

Diademed, draped and cuirassed bust r.

Rev. [FEL TEMP RE-PARATIO]

Helmeted soldier to l., shield on l. arm, spearing falling horseman; shield on ground at r. horseman turns to face soldier and raises r. arm. SMKT in the exergue.

AE; 2,0g; 15,3 mm; à

RIC VIII 104

I.N. 535/10

21. Nummus, Thessalonica, 355-361

Obv.DN CONSTAN-TIVS PF AVG

Diademed, draped and cuirassed bust r.

Rev. SPES [REI]-PVBLICE

Emperor, helmeted and in military dress stg. l., holding globe and spear. SMTS[A] in the exergue.

AE; 1,4g; 17,2 mm; 0

RIC VIII 213

I.N. 340/10

Julian II (360-363)

22. Nummus, Arles, 360-363

Obv.DN FL CL IVL-IANVS PF AVG

Diademed, draped and cuirassed bust r.

Rev. SECVRITAS REI PVB

Bull, head facing, stg. r.; above, two stars; eagle in field to r.; the eagle is stg. r. on a wreath with head to l., holding another worth in its beak. PCONST• in the exergue.

AE; 8,0g; 27,8 mm; 0

RIC VIII 321

I.N. 82/09

Valentinian I (364-375)

23. Nummus, Siscia, 367-375

Obv.[DN VALENTIN-AN]VS PF AVG

Diademed, draped and cuirassed bust r.

Rev. SECVRITAS-REIPVBLCAE

Victory advancing l., holding wreath and palm. [Δ]SIS[C] in the exergue. In fields l. star above P and r. M.

AE; 2,4g; 18,3 mm; 7

RIC IX 15a

I.N. 29/10

Gratian (367-383)

24. Nummus, Siscia, 378-383

Obv.DN GRATIA-NVS RF AVG

Diademed, draped and cuirassed bust r.

Rev. REPARATIO-REIPVB

Emperor stg. facing, head l., with r. hand raising kneeling turreted woman, and holding Victory on globe in l. ASIS[C]• in the exergue.

AE; 5,1g; 23,4 mm; 7

RIC IX 26a

I.N. 18/SN/09

25. Nummus, Thessalonica, 378-383

Obv.DN GRATIA-[NVS] PF AVG

Diademed, draped and cuirassed bust r.

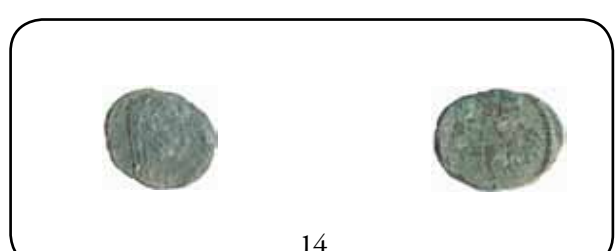
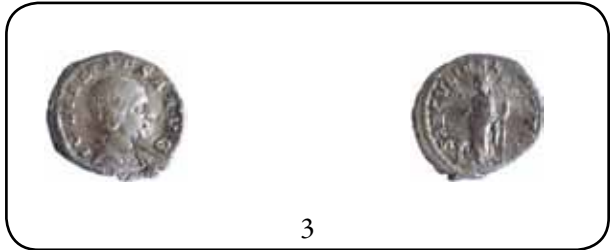
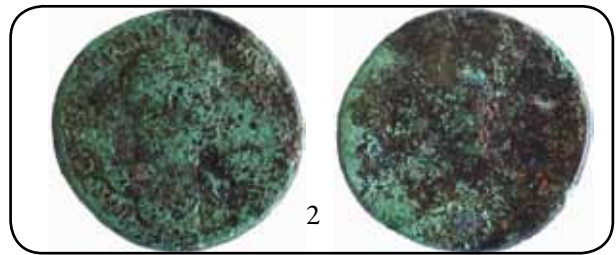
Rev.REPARATIO-[REIPVB]

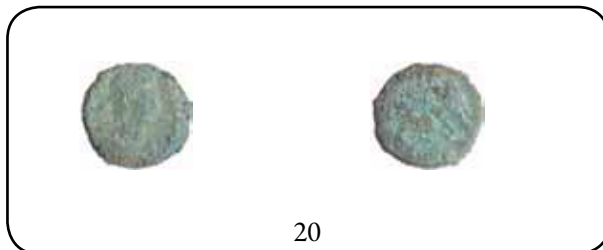
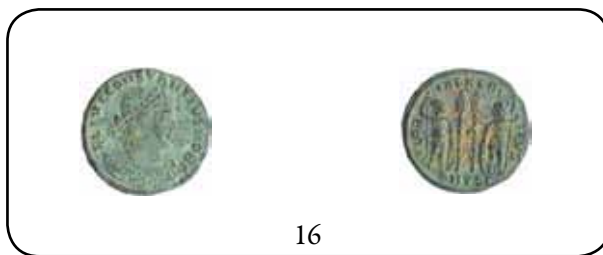
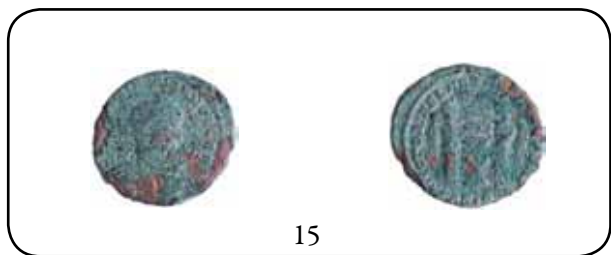
Emperor stg. facing, head l., with r. hand raising kneeling turreted woman, and holding Victory on globe in l. In field l. A. SMTE[S] in the exergue.

AE; 4,3g; 22,3 mm; 6

RIC IX 37a

I.N. 67/09

BIBLIOGRAFIJA:

- Bacovic M. Bacovic, „ Archaeological Research on the Locality of Doclea in. 2009 Bulding No 9”, Nova Anticka Dukla, Podgorica 2010
- Hadji-Maneva M. Hadji-Maneva, Macedonia coins and History, Guide through the permanent museum exhibition at NBRM, Skopje, 2008
- OH Coins from the collection of Ohridska Banka, Skopje, 2006
- Pett L. Pett, „Doclea Podgorica, Montenegro, Geophysical Survey report”, Nova Anticka Dukla, Podgorica 2010.
- RIC C.H.V. Sutherland, Roman Imperial Coinage, Vol.I, 1984.
- H. Mattingly, E.A. Sydenham, Roman Imperial Coinage, Vol. II, London 1997 (reprint).
- H. Mattingly, E.A. Sydenham, Roman Imperial Coinage, Vol. III, London 1997 (reprint).
- H. Mattingly, E.A. Sydenham, Roman Imperial Coinage, Vol. IV, Parte I, London 1998 (reprint).
- H. Mattingly, E.A. Sydenham, C.H.V. Sutherland, Roman Imperial Coinage, Vol. IV, Parte II, London 1998 (reprint).
- H. Mattingly, E.A. Sydenham, C.H.V. Sutherland, Roman Imperial Coinage, Vol. IV, Parte III, London 1998 (reprint).
- H. Mattingly, E.A. Sydenham, Percy H. Webb, Roman Imperial Coinage, Vol.V, Parte I-II, London 1998(reprint).
- C.H.V. Sutherland, R.A.G. Carson, Roman Imperial Coinage, Vol. VI, London 1997 (reprint).
- P.M. Buurn, Roman Imperial Coinage, Vol. VII, London 1997 (reprint).
- C.H.V. Sutherland, R.A.G. Carson, J.P.C. Kent, Roman Imperial Coinage, Vol. VIII, London 1981.
- H. Mattingly, C.H.V. Sutherland, R.A.G. Carson, J.W.E. Pearce, Roman Imperial Coinage, Vol. IX, London 1997 (reprint).
- R.A.G. Carson, J.P.C. Kent, A.M. Burnett, Roman Imperial Coinage, Vol. X, London - Paris 1994
- Sear D. R. Sear, Roman coins and their values, London, 1970.
- (Footnotes)
1 Siscia – Sisak, Croatia, finally closed ca. A.D. 378; Thesalonica – Salonica, Greece, , finally closed under Leo I; Sirmium – Sremska Mitrovica, Serbia Operational A.D.320-6, 351-64, 379 and 393-5; Sear R.D.,1970, 49.